

Kuntien lapsi- ja perhepalveluiden muutostyö alkaa luomalla yhteistyörakenteet

Hallituksen kärkihanke *Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE)* kutsuu kuntia ja maakuntia mukaan kehittämistyöhön. Tarjoamme mahdollisuuksia muutostyöhön kohti lapsille, nuorille ja perheille parempia kuntia ja maakuntia.

Muutostuen kokonaisuuteen kuuluvat

1. Kunnan ja maakunnan yhteistyörakenteet
2. Muutosagentti
3. Koulutus ja valmennus
4. Valtionavustukset

Ensimmäinen askel on perustaa niin sanotut LAPE-ryhmät, jotka ohjaavat muutostyötä. Ryhmät perustaneet maakunnat voivat palkata jo syksyllä 2016 työn tueksi muutosagentin, jonka palkkauksen sosiaali- ja terveysministeriö kattaa 100-prosenttisesti.

Mikä on kunnan ja maakunnan LAPE-ryhmä?

Yhteistyörakenteiden tarkoitus on koota muun muassa kunnat, järjestöt, seurakunnat, oppilaitokset ja kuntayhtymät tekemään yhdessä muutosta kohti lapsille, nuorille ja perheille parempia palveluita. Ryhmiä perustetaan sekä kunnan että maakunnan tasolle. Kuntien ja maakuntien on annettava nimettävillä ryhmille vahva valtuus ohjata alueella tehtävää kehittämistyötä.

1. Kunnan LAPE-ryhmässä olisi edustus edustus muun muassa kunnan sote-, sivistys- ja nuorisotoimesta, keskeisten järjestöjen ja seurakuntien edustus sekä nuorten edustus, esimerkiksi nuorisovaltuuston edustaja tai kokemusasiantuntija. Ryhmän tavoitteena on edistää, ohjata, koordinoita, seurata ja arvioida kunnassa tehtävää lapsi- ja perhepalveluiden muutostyötä.
2. Maakunnan LAPE-ryhmässä olisi edustus muun muassa alueen kunnista, sairaanhoitopiiristä, järjestökentästä, oppilaitoksista, osaamiskeskuksesta ja seurakunnista sekä nuorten edustus, esimerkiksi nuorisovaltuuston edustaja tai kokemusasiantuntija. Ryhmän tehtävänä on ohjata, koordinoita, tukea ja arvioida alueen muutostyötä.

Kunnan LAPE-ryhmä toimisi vuoropuhelussa maakunnallisen ryhmän kanssa. Maakunnallinen ryhmä tekisi puolestaan yhteistyötä maakunnan SOTE-valmistelijoiden sekä muutosohjelman valtakunnallisen johdon kanssa. Mikäli kunnassa on jo toiminnassa kokoonpanoltaan sopiva ryhmä, voi sen valtuuttaa toimimaan Lape-ryhmänä.

Järjestöt ovat tehneet koordinoitua työtä järjestökentän edustajien nimeämisen helpottamiseksi. Lisätietoa saa Lastensuojelun Keskusliiton toiminnanjohtaja Hanna Heinoselta. Seurakuntien edustusta koskevissa kysymyksissä voi olla yhteydessä Kirkkohallituksen kasvatuksen ja perheasioiden johtaja Päivi Kähköseen.

Muutosagentit voivat aloittaa työnsä jo syksyllä 2016

Muutosagentin tehtävänä on innostaa alueen kaikkia toimijoita muutokseen sekä tukea ja koordinoita alueellaan toteutettavaa muutostyötä. Lisäksi hän toimii linkkinä maakunnan ja muutosohjelman johdon välillä.

Jokainen maakunta, joka perustaa alueellaan ehdotetut ryhmät, voi palkata työn tueksi muutosagentin kärkihankkeen toimikaudeksi 2016–2018. Maakunnan kunnat valitsevat yhdessä sen organisaation, joka toimii muutosagentin työnantajana.

Sosiaali- ja terveysministeriö maksaa koko muutosagentin palkan ja valmentaa muutosagentit tehtäväänsä syksyn 2016 aikana.

Hakulomake, jolla voi hakea muutosagentin palkkauksen tukea, julkaistaan STM:n verkkosivuilla elo-syyskuussa 2016. Tavoitteena on, että ensimmäiset muutosagentit voisivat aloittaa työssään lokakuussa 2016.

Valtionavustuksia voi hakea syyskuussa 2016

Kärkihankkeessa on varattu 20 miljoonaa euroa valtionavustuksiin, joilla tuetaan maakuntien ja kuntien muutostyötä. Valtionavustusta myönnetään alueelliseen kehittämistyöhön, jossa eri toimijat lisäävät lasten ja vanhempien hyvinvointia maakunnallisessa yhteistyössä LAPEn hankesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kehittäminen ei rajaudu sosiaali- ja terveystalouteen vaan kattaa kaikki lasten ja perheiden palvelut. Valtionavustusten haku avautuu syksyllä. Muutosagentti voi toimia myös avustushakemuksen valmistelijana.

Valtionavustusten alustavat teemat ovat

- 1) lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuvan toimintakulttuurin edistäminen
- 2) matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen (perhekeskustoimintamalli sekä varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena) ja
- 3) erityis- ja vaativimman tason palvelujen kehittäminen.

Katso tarkemmin sivulta 13 alkaen [Hanne Kalmarin maakuntakierroksen esityksestä](#).

Järjestämme syksyllä työpajoja, joissa eri hakuteemoista kiinnostuneet kunnat ja alueet sekä toimijat voivat perehtyä LAPEn toimeenpanosuunnitelmaan sekä osallistua teemojen kehittämistyöhön.

[Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma](#) on yksi pääministeri Sipilän hallituksen kärkihankkeista. Ohjelman tavoitteena ovat nykyistä lapsi- ja perhelähtöisemmät, vaikuttavammat, kustannustehokkaammat ja paremmin yhteen sovitettut palvelut.

Lisätiedot

hankepäällikkö Hanne Kalmar, p. 0295 163 046, etunimi.sukunimi@stm.fi (tavoitettavissa 11.7. alkaen)

ohjausryhmän puheenjohtaja Maria Kaisa Aula, p. 050 530 9697, mariakaisa.aula[at]luukku.com (tavoitettavissa 6.8. alkaen)

[Muutosohjelman esittelydiat](#) maakuntakierroksella
[Maakuntakierroksen tallenteet](#) (katso kohta LAPE kiersi maakuntia)

